

LÓ ÉS LOVAS: MILYEN TÍPUSOK ILLENEK ÖSSZE, KI A VEZÉR A KÉTTAGÚ MÉNESBEN?

Ló-pszichológia az öt elem szerint

Írta: Marton Zsófia (www.fitocavallo.hu) 2015. október

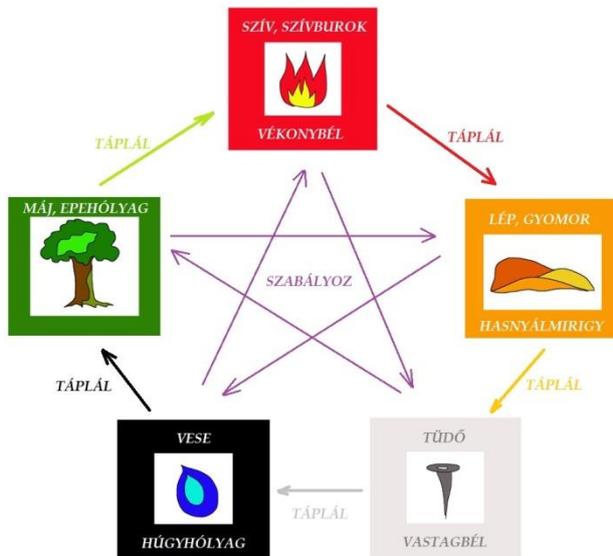
Lassan nyílt titok, hogy **évek óta foglalkoztat a lovak (és kutyák) megbetegedései mögött meghúzódó pszichés, vagy mondhatjuk, lelki háttér.** Igyekszem felismerni a hozzám beérkező eseteknél az ismétlődéseket, és azok alapján egyfajta rendszert felállítani.

Mivel a kínai szemlélet alapján alkalmazom a gyógynövényeket is, ezért kézenfekvő, hogy az ÖT ELEM TAN alapján kereselek magyarázatokat.

Mi is az ÖT ELEM TAN?

A Hagyományos Kínai Orvoslás (HKO) mindent, tehát embert és állatot is az öt természeti elem (Fa, Tűz, Föld, Fém, Víz) valamelyikéhez besorol, ezek mindegyike a rá jellemző módon érez, viselkedik, betegszik meg. Egyszóval hajlamai vannak, erősségei és gyengeségei. A számmisztika és az asztrológia ezeket a típusokat tovább árnyalja, de ebbe most még ne menjünk bele! Minden elemen belül további 12 archetípus van, ezekre jelen írásban nem térnék ki túl részletesen, de mégsem mindegy, hogy egy FÉM-Kecske vagy egy FÉM-Nyúl emberről beszélünk, mégis, lesz bennük néhány közös, mély, FÉM-es jellemvonás, mely elég jól behatárolja, hogy milyen típusú lóval lesz könnyebb bánniuk, melyikkel értik meg egymást könnyebben, és melyik kevésbé javasolt.

Ha valaki lovat választ magának, akkor jelen írás segítségével - remélem- jobban meg tudja fogalmazni saját igényeit, és ahhoz megfelelő négy lábú társat választhat magának. Nem fog csalódnani benne annak lelki vagy fizikai beállítottsága miatt. Jobban fel tudja mérni, hogy képes-e adott ló-típus igényeit lovasként és ló tartóként kielégíteni, és viszont: az adott ló mennyire illik majd őhozzá érzelmi beállítottságai, habitusa alapján.

Először is soroljuk be a lovast vagy ló tartót, hogy melyik elemhez tartozik az öt közül!

Embereknél az elemek szerinti típusokat a születési év utolsó számjegye alapján határozhatjuk meg: FÉM típusú lovasok 0 és 1 végű évszámokkal rendelkeznek. Például ha Ön 1980-ban vagy 1981-ben született, akkor a FÉM elemhez tartozik. A VÍZ típusú lovasok születési éve 2-re vagy 3-ra végződik. A FA típusoknál a születési év utolsó számjegye 4 vagy 5. TŰZ típusúaknál 6 és 7, FÖLD típusoknál 8 és 9. Ezen az öt típuson belül van még a 12 további típus.

Az alap gondolat nagyon egyszerűen a következő. Az ÖT ELEM kapcsolatát megvizsgálva tudjuk, hogy egyes elemek szabályoznak egy másikat. **Mi, lovasok alapvetően akkor „érezzük magunkat nyeregben”, ha mi a szabályozó elemhez tartozunk, lovunk a**

szabályozotthoz. Másfajta kapcsolatok is léteznek, olyanok, amelyek kevésbé a dominancián alapulnak, de az alábbiakban főleg ezzel foglalkozok, mert meglátásom szerint **a legtöbb problémát ló és lovas között a dominancia sorrend felborulása okozza (a ló az úr és nem a lovas).** Erről a természetes lóképzők és lovas edzők, oktatók, belovaglókat biztosan sokat tudnának mesélni.

Képileg ezt a kínaiak úgy írják le, hogy például a FÉM fejsze kivágja az erdőben a FA fát. Rövidebben: a FÉM elem szabályozza (csökkenti, visszafogja, uralja) a FA elemet. A VÍZ a TŰZ elemet szabályozza (a víz kioltja tüzet). A FA elem a FÖLD elemet szabályozza (a fa elszívja a föld tápanyagát). A TŰZ elem szabályozza a FÉM elemet (a tűz megolvasztja a fémet). A FÖLD szabályozza a VÍZ elemet (a föld magába szívja, elnyeli a vizet).

Harmonikus lehet a kapcsolat ló és lovas között az alábbiakban:

- FÉM típusú lovasnak FA típusú lóval,
 - VÍZ típusú lovasnak TŰZ típusú lóval,
 - FA típusú lovasnak FÖLD típusú lóval,
 - TŰZ típusú lovasnak FÉM típusú lóval,
 - FÖLD típusú lovasnak VÍZ típusú lóval
- könnyebb együttműködni.

Különösen nehéz lehet az együttműködés az alábbi kapcsolatokban (a ló elem szabályozza a lovas elemét):

- FÉM típusú lovasnak TŰZ típusú lóval (a ló érzelmi változékonyságát nem tolerálja a lovas),
- VÍZ típusú lovasnak FÖLD típusú lóval (a ló monoton, kiszámítható és unalmas lovasának),
- FA típusú lovasnak FÉM típusú lóval (a ló merevvé és rugalmatlanná válhat a stresszre),
- TŰZ típusú lovasnak VÍZ típusú lóval (változékony érzései elbizonytalanítják a lovas)
- FÖLD típusú lovasnak FA típusú lóval nehezebb együttműködni (a ló domináns uralomvágya és szenvtelensége frusztrálja a gondoskodó beállítottságú lovas).

Hogy ez érthetőbb legyen a gyakorlatban, nézzük át, mi jellemző az egyes lovas típusokra! Természetesen, ezek csak általánosságok, ami jól tudjuk, sokat torzít a valódi képen. Az egyes elemek további 12 altípusra osztva megközelítőbb képet adnának.

 Általánosságban a **FÉM típusú lovas** bátor, merész, éles eszű. Döntéseiben időnként túlzottan körültekintő, emiatt rugalmatlanná válhat a változásban. Előfordulhat, hogy eluralkodik rajta a versenyszellem, a mindenáron győzni akarás, és extrém esetben erőszakossá válik, kínozza lovát. Mivel alapvetően zárkózott típus, ezért érzelmes típusú ló nem passzol hozzá. De egy hozzá hasonlóan szenvtelen, sikerorientált FA típusú ló, amelyiknek a dominancia harcait hidegvérrel lekezeli lovása, nagyon is illik hozzá. Veszélyes, ha a FÉM típusú lovas túlzottan korlátozza (fém: bilincs, ketrec, béklyó) a FA típusú lovas.

 Általánosságban a **VÍZ típusú lovasra** legkönnyebben az érzelmein keresztül lehet hatni. Folyamatosan szüksége van a változásokra, ezért nehezen bírja a monoton lovaglások. Rettentően élvezi a tanulást, könnyen is megy neki, de éppen ilyen hamar tovább is akar lépni valami új felé. Könnyen és gyorsan teremt kapcsolatokat, de az ilyen kapcsolatok gyakorta felszínesek. Lovával mély érzelmi kötődés is kialakulhat. Szélsőséges esetben kiszámíthatatlanná válik. Magabiztosnak tűnik kifelé, de ez többnyire csak a felszín. Számára egy változékony, mindig megújuló TŰZ típusú ló adhat sokat, csak

vigyáznia kell, hogy depressziósabb életszakaszaiban a mély, negatív érzéseivel ne hűtse le a lova temperamentumosságát.

Általánosságban a **FA típusú lovasok** tettekre készek, dinamikusak, sikerorientáltak. Türelmetlenek, indulatosak is lehetnek, ha céljaik elérésében lovuk, edzőjük, vagy környezetük lassítja, akadályozza őket. Ha energiájukat kanalizálni tudják, tehát nem elfojtással fékeznek, hanem egy helyes, de lassító irányba állítják, akkor sokáig megmaradnak tetterősen és kreatívan. Egy stabil FÖLD elemű ló jól ellensúlyozza kitörő erejüket.

Általánosságban a **TŰZ típusú lovasok** sportosak, heves vérmérsékletűek, állandóan ténykedők, gyors észjárásúak. Lovuktól elvárják a maximális erőfeszítést. Hibájuk, hogy nem stabilak: ide-oda kapnak, gyakran céljaik elérése előtt érdeklődésük kialszik. Ha túlzásba viszik a hevességet, és két végén égetik a gyertyát, akkor saját magukat képesek felemészteni (mindent elemesztő tűz). A FÉM típusú lovak, melyekről leperregnek az érzelmek, higgadtan, végső esetben rezignáltan követik a TŰZ típusú lovas ingadozásait.

Általánosságban a **FÖLD típusú lovasok** két stabil lábon állnak a talajon, megbízhatóak, kiszámíthatóak és gyakorlatiasak. Hajlamosak a makacsságra, az önzésre (birtoklásból fakadó vágy), tempójuk időnként megfontolt, komótos, esetleg akár vontatott is lehet. Éppen stabilitásuk miatt képesek a biztonság iránt vágyódó, általában félénk, de legalábbis érzelmileg érzékeny VÍZ típusú lóval jól együttműködni. Makacsságuk azonban nem tesz jót kettejük kapcsolatának.

Ne feledjük, hogy **az ember jellemzőit még az életkora is nagyban befolyásolja!** Tehát, fiatalon mindenkiben erősebb a FA elem (kreatív, érdeklődő, növekvő, akadályozottság esetén dühös, kamaszként ingerlékeny). Kb. 20-40 éves korig a TŰZ elem jobban dominál, azaz erős, vezető, alkotó, irányító az ember, terveit végrehajtja. Utána kb. 40-60 éves korig a FÖLD elem kerül előtérbe: visszafogottabb, lassabb, gondoskodóbb. Kb. 60 éves kortól erősödik a rugalmatlanság, merevség: gondolkodásban, mozgásban (ilyenkor törnek tömegesen a csontok, ha leesik az ember a lóról), majd ezután, 80 éves kortól az élet elmúlásán való tünődés fontosabb, mint lóra ülni.

Sajnos az állatoknál nem működik az évszám szerinti besorolás, úgyhogy másképp kell őket megközelíteni! Látható jellemzőik és viselkedésük alapján sorolhatóak be egy adott elemhez. **Aki az alábbi jellemzés alapján nem igazodik el, az töltsön ki egy [Meridián kérdőívet](#), küldjön fotót, és segítek a lovát beazonosítani!** (Megjegyzés: a pontos állatorvosi diagnózis mezőbe írd be, hogy elemek szerinti besorolást kérek!)

Általánosságban a **Tűz típusú ló** atletikus, karcsú alkat, elegáns megjelenéssel és kifejezett kisugárzással.

Ha energetikailag egyensúlyban van, akkor játékos, éles eszű, szeretetteljes és humoros. Szípkázó, szemet gyönyörködtető jelenség, akit csak imádni és csodálni lehet. Gazdáját gyakran megnevetteti, s egy élmény a társasága. Büszke, önértékes, kissé talán gögös és beképzelt is.

Kiképzése során fontos számára a nyugodt légkör, a lovasba vetett bizalmának megőrzése és sokszínű természetének tolerálása.

Fontos, hogy érzékenységét és játékosságát lovasa, a vele való munka során ne elviselt nyűgnek tekintse (mint például egy FÉM típusú lovas, akit a TÚZ ló hangulati ingadozása akadályoz a pontos feladat-végrehajtásban, koncentrációban), hanem adományként értékelje. Ha személyiségét elutasítják, akkor érzékenysége folytán könnyen válhat depresszióssá vagy agresszívvé. Rendkívüli intelligenciája miatt gyakran elrontják egy elkapkodott kiképzéssel.

Nagyon könnyen kibillen nyugalmából, és onnantól kezdve mindenre hisztérikusan reagál. **Csak olyan lovas képes hamar megnyugtatni őt, aki vele mély, bizalmi kapcsolatban áll, és legalább magabiztosan viselkedik (pl. egy VÍZ típusú lovas).** Ennek a ló-típusnak talán a legnagyobb erénye az emberrel kialakított erős érzelmi kapcsolata. Hisztérikus kirohanásait az tudja jól kezelni, aki igazán szereti lovát.

Náluk a legnagyobb **veszély az elkényeztetés:** a meggondolatlanul osztogatott, (érzelemkinyilvánító) jutalomfalatok, a hisztéria ráhagyása, a következetesség hiánya egy ellenszenves, csipkedős és szeszélyes TÚZ típusú lovat eredményez.

Más lovakkal általában jól kijön, igazi társasági lény. Ilyen lovat nem szabad magányosan tartani, és napi szintű foglalkozást igényel.

Ha valami nem tetszik neki, azt azonnal jelzi. Legyen az egy rosszul illesztett izzasztó vagy lovalásnál a túl erős szárségítség. Szemmel láthatóan megmutatja, ha igényei sérülnek, és hamar változtatást követel.

Ha erőszakosan reagálnak hisztérikusnak is nevezhető jelzéseire, akkor képes elveszíteni a fejét, vagy akár összeesni.

TÚZ TÍPUSÚ LÓ

Fizikai jellemzők	kecses, könnyed vonalak
Egyensúlyban lévő Tűz-típus	vidám, játékos, jókedvű, melegszívű, nagylelkű, érzékeny, gyors gondolkodású, figyelmes, előremenő, sokszínű egyéniség, imádja a testi kontaktust- emberrel is, állattal is (simogatások, tisztogatás, masszírozás), humoros, intuitív, magabiztos, barátságos.
Energetikailag többletben lévő Tűz-típus	érzelmileg túlérzékeny, ijedős, riadós, túlreagálja-felfújja a dolgokat, forrófejű, hiperaktív (nyughatatlan), hisztérikus, koncentráció hiánya, szeparációs félelem, hangulatváltozások, agresszív kitörések (vág az első lábakkal), hirtelen bakolás fejrázással, túlzottan játékos, irányító

Energetikailag hiányos Tűz-típus	örömtelen, szomorú, melankolikus, depressziós, extrém túlérzékenység (kezelhetetlen), állóképesség hiánya, letargia.
Számára javasolt lovas típus	VÍZ (a VÍZ a TÜZET szabályozza), születési év utolsó számjegye 2 vagy 3
Számára kevésbé javasolt lovas típus	FÉM (a TŰZ a FÉMET szabályozza), születési év utolsó számjegye 0 vagy 1

Általánosságban a **Föld típusú ló** a legstabilabb felépítésű az öt típus közül. Általában nagyon barátságos, ember- és állatszerető. Kezdő lovasoknak nagyszerű segítséget nyújt egyensúlyuk megtalálásában. Kitűnő iskola- és terápiás ló, mert roppant türelmes, és remekül bírja a monoton munkát. Családi lónak is megfelel, bár szoros és tartós köteléket nem épít ki az emberrel, mégis nagyon alkalmazkodó és melegszívű. A VÍZ típusú emberek felületesnek érezhetik ezt, és hiányolhatják a mély érzelmi kötődést.

Megbízható és erős, mind mentálisan, mind fizikailag. Erős izomzata és megadó viselkedése miatt könnyen esik áldozatul a túl korai munkába vételnek (FA típusú lovasok

gyors siker utáni éhsége). Könnyen elfogadja a zablát vagy más felszerelést, okozta kényelmetlenségeket, melyeket egy intenzívebb reagálású ló már rég ellenszegüléssel jelezett volna. Toleranciája nem egyenlő azzal, hogy nem érzékeny, csupán sokáig tűr, alárendeli magát.

Reagálása a különböző ingerekre általában véve lassú, amit sok edző butaságnak tart. A helyzet ennek ellenkezője! A józan parasztlógika nem áll tőle messze: leginkább kényelme érdekében alaposan végiggondolja a dolgokat.

Tipikus flegmatikus alkat ő, aki nehezen mozdul ki egyensúlyából. Szeret dolgozni, csak hogy a rutint, a kiszámíthatóságot és a megszokásokat nagyra értékeli. Ez az, amit egy VÍZ típusú lovas nagyon unalmasnak talál. Ha lovása az edzések során ezt nem veszi figyelembe, számolhat egy lustának tűnő, valójában inkább makacs ló csendes lázadásával.

Kiképzése során fontos, hogy a ló teljesen értse, mit várnak tőle, különben egy lépést sem tesz, vagy legalábbis nagyon lassan. Lassan tanul, de keveset felejt.

Ha számára már ismert rutinszerű elvárások előtt áll, akkor lassúsága átváltozik tempóssá, és kitartásával nagy teljesítményekre képes. Éppen ez az, amit egy FA típusú, teljesítményorientált lovas nagyra értékeli.

A szóbeli utasítások úgy szállnak el a feje felett, mint a pillangók: észre sem veszi. Ha testi érintéssel is együtt jár a parancs, jobban érti a feladatot. A FA típusú lovasok gyakran hajlanak az erőszakos dühkitörésekre (agresszív dominancia), amit meglehetősen jól tolerál - egy ideig - a FÖLD típusú ló. De, ha ezt túlzásba viszi a FA típusú lovas, akkor egy kimondottan gromba, az emberen átgyalogoló, a személyes teret nem tisztelő „tank” válik a lóból.

Konfliktuskerülése miatt a stresszes helyzetekben általában földbe gyökerezik a lába, s ha ez

nem segít, eltökélten elvonul. Sarokba szorítva és fenyegetetten viszont előfordulhat, hogy hirtelen dühkitöréssel reagál arra, ami, vagy aki őt nyugalmaiból kikényszeríti.

FÖLD TÍPUSÚ LÓ	
Fizikai jellemzők	erős alkat, széles hát, sok, nagy csonttal, vastag lábakkal
Egyensúlyban lévő Föld-típus	kedves, összpontosított, stabil, négy lábbal a földön áll, kiegyensúlyozott, megbízható, szolgálatkész, gondoskodó, szeretnivaló, türelmes, nyugodt, biztonságos, megbocsájtó, békés, békét teremtő, szeret dolgozni, jó állóképességű (nem gyors), monotonitást jól tűri, szereti az ember és más lovak közelségét, együttműködő, tempós.
Energetikailag többletben lévő Föld-típus	fokozott nyálképződés, erős szomjúság, tompa/kifejezéstelen tekintet, lehorgasztott fej, nehezen megemelt lábak, letargikus mozgás, életkedv és menőkedv hiánya, koncentráció hiánya, emésztési zavarok, mániákus aggódás, ingerült dühkitörés.
Energetikailag hiányos Föld-típus	túlzott ragaszkodás, ideges, félős, könnyen kizökken, szeparációs félelem, az evés megnyugtató, levegőnyelés, bordák és has érintésére érzékeny.
Számára javasolt lovas típus	FA (a FA a FÖLDET szabályozza), születési év utolsó számjegye 4 vagy 5
Számára kevésbé javasolt lovas típus	VÍZ (a FÖLD a VIZET szabályozza), születési év utolsó számjegye 2 vagy 3

Általánosságban a **Fém- típus** egy barátságos, átlagos ló. Feltételezhetően a lovak nagy része ebbe a csoportba tartozik. Lassan, nagy odafigyeléssel kell felépíteni általában nem túl erős izomzatát, melyet betegség vagy állás után nehezen épít vissza. Munka- és együttműködő-készsége - helyes bánásmód mellett - kiváló, így nagy teljesítményekre képes.

Az újdonságokkal óvatos, de ha energetikailag egyensúlyban van, akkor magabiztos és érdeklődő. Mindenkivel, azaz lovassal, istálló- és karámtársakkal, és egyéb állatokkal jól kijön, mert érzelmileg nehéz megérinteni őt. A fém elem zavara elsősorban légzéssel kapcsolatos problémákat okoz, leggyakrabban a tüdő legyengüléséből fakadó kehecséget. A Tűz típusú lovas érzelmi ingadozásait ugyan jó darabig viseli a kevésbé érzelmes FÉM ló, de egy túl erőszakos Tűz típus túlhajszolhatja, legyengítheti FÉM lovát (tüdőtágulat).

Nem szeret egyedül lenni és unatkozni, így magányában hajlamos rossz szokásokat felvenni (pl. levegőnyelés), vagy a monoton munkát igyekszik megtörni.

Játékossága miatt a FA típusú lovas tönk्रे teheti FÉM típusú lovát az agyba-főbe gyakorolt monoton gyakorlatokkal és a verseny stresszel, ami egyrészt a tüdő megbetegedését, másrészt a befejeletést hozza magával. Utóbbi esetben **a ló úgy szabályozza lovasát, hogy nem engedelmeskedik már a legkisebb feladatok esetében sem.** Az ilyen lovat befejeletett vagy elrontott lónak hívják. Gyakran látni így korábban sikeres versenylovakat, akik már egy földre letett rúdon sem hajlandóak átmenni. Türelemmel és játékosan fel lehet bennük keltetni ismét az érdeklődést, de amint megérik a rájuk nehezedő nyomást, újra lemerevednek: gondolkodásban és mozgásban egyaránt.

FÉM TÍPUSÚ LÓ

Fizikai jellemzők nemes fej, szívós, kompakt, szögletes test

Egyensúlyban lévő Fém-típus Gyors gondolkodású, barátságos, bátor, figyelmes, éber, szereti a változatosságot, érdeklődő. Természetes bája van, rugalmas mentálisan is, és fizikailag is. Tehetséges,

		tanulékony, nyugodt, kedves, szeret előremenni. Kompakt izomzatú, elegáns megjelenésű, ízületei szárazak és tiszták, jó érzés megsimítani a szőrét. Határozott, humoros, játékos.
Energetikailag lévő Fém-típus	többletben	Merev, kötött izomzat. Rugalmatlan a gondolkodásában és mozgásában egyaránt. Gépiesen mozog, hiányzik a lendület, a ruganyosság és a puhaság. Elhatárolódik a környezetében lévő emberektől, állatoktól. Türelmetlen.
Energetikailag Fém-típus	hiányos	Összezavarodott, állandó támogatást és engedélyt igényel. Fokozottan érzékeny mindenre, elveszettnek érzi magát. Érzelmileg zárkózott, aggódó, féltős, ötlettelen, extrém fóbiákkal és félelmekkel.
Számára javasolt típus	lovak	TŰZ (a TŰZ a FÉMET szabályozza), születési év utolsó számjegye 6 vagy 7
Számára kevésbé javasolt lovas típus		FA (a FÉM a FÁT szabályozza), születési év utolsó számjegye 4 vagy 5

Általánosságban a **Víz típusú ló**: vízhez hasonlóan csillogó szőre különleges megjelenést kölcsönöz e ló-típusnak. Alaptermészete a nyugodtság. De nyugalma állóvizét sajnos könnyű felkavarni, és energiazavarok esetén szélsőséges reakciói lehetnek.

Ha egy lónál energiazavar van a víz elemnél, akkor gyakran kerül pánikba, gyakran ijedezik.

Csak nyugodt és következetes bánásmóddal lehet önbizalomtélivé alakítani. Erre a leginkább a kiegyensúlyozott, stabil FÖLD típusú lovasok képesek.

Ha felszínes érzései nyilvánulnak meg, akkor távolságtartónak tűnhet. Ám **ha sikerül lovasának a mély érzések húrjait megpendíteni, akkor nagyon emberszerető és ragaszkodik ahhoz az emberhez, aki foglalkozik vele.**

Idegennel általában távolságtartó, sőt: saját önbizalomhiánya esetén akár támadó is lehet (pl. kovácsokkal, állatorvossal).

Alapvetően érzékeny típus, de inkább az érzelmi, mint a testi körülmények megváltozására reagál nehezen.

Egy istálló- vagy tulajdonos váltás (esetleg a számára fontos lovaktól, pl. ménestől kiszakítás) egy életre megviselheti, és viselkedése zavarttá válhat.

Energiaegyensúlyban egy élmény lovagolni őt: kiképzése gyorsan halad, szófogadó, szeret teljesíteni. Ám könnyű túlkövetelni, ha a feladatokat sokat ismételtetjük velük, mert egyrészt ki akarja találni az embernek még a gondolatát is, másrészt gyűlöli a monotonitást. Ilyen történhet például, ha egy változékony érzelmi világú TŰZ lovashoz próbál a ló alkalmazkodni, vagy egy FÉM/FA típusú lovas szenttelenül lovagolja.

VÍZ TÍPUSÚ LÓ

Fizikai jellemzők

strapabíró, jó csontozatú

Egyensúlyban lévő Víz-típus

nyugodt, megfigyelő típus, befelé forduló, dús sörény és fark, jó természetű, feltűnő megjelenésű, szabadon „áramló”, laza mozgású, spontán, kedves, félelmeit kíváncsisága legyőzi, fókuszált, magabiztos.

Energetikailag többletben lévő Víz-típus

száraz orr, gyenge fogak, fájdalmas hát, kimaradó hátsó lábak (elakad a lába, botlik), vizezési zavarok, fájdalmas tarkó, fóbiák, pánikfélelem, koncentráció hiánya, asztmás jellegű légzés, merev csánk és csípő, visszahúzódó, depressziós.

Energetikailag hiányos Víz-típus

gyenge, étvágytalan, erős szomjúság gyötri, a sörénye, farka száraz, töredezik, megritkult. Drótszerű szőr, száraz, vízhiányos bőr. Fülproblémák, gyakori, átlátszó vizelet, merev és fájdalmas hát csigolyaproblémákkal, hideg (kihűlt) láb és

		paták, depresszió, nem szereti a telet és a hideget, hajlamos megfázni - takarni kell. Önbizalom és bizalom hiánya.
Számára javasolt lovas típus	FÖLD (a FÖLD a VIZET szabályozza), születési év utolsó számjegye 8 vagy 9	
Számára kevésbé javasolt lovas típus	TÚZ (a VÍZ a TŰZET szabályozza), születési év utolsó számjegye 6 vagy 7	

Általánosságban a **Fa-típusú ló** élvezi a fizikai és szellemi kihívásokat. Erős, impozáns megjelenése, atletikus testalkata és a **benne rejlik, extra adag versenyszellem révén igazi versenyző típus**. Nem csak gondolkodása gyors, de mozgása és mozdulatai is. Ha energetikailag egyensúlyban van, akkor **egy tapasztalt, ambiciózus (például FÉM típusú) lovasnak nagy élmény lovagolni őt, bővelkedhetnek a sikerekben.**

Energiazavar esetén azonban könnyen öntörvényű, makacs, domináns és uralkodó beállítottságú lesz. Könnyen felingerelhető.

Nem való sem kezdő lovasnak, sem iskola lónak: az első dolga tesztelni, hogy hol vannak azok a bizonyos határok. Kritikus esetben megkérdőjelezi a lovas segítségét, sőt magát a lovas is, mint vezetőt. Amint értelmetlennek ítéli a lovas szándékát, azonnal megpróbálja átvenni az irányítást.

Határozott, erős akaratú lovasnak való, aki képes saját akaratát érvényesítésére. Ugyanakkor ezzel a ló-típussal nem szabad „harcolni”. Kifogyhatatlan energiáit nem megállítani, visszaszorítani vagy fékezni kell- hisz nem is lehet-, hanem kanalizálni és szellemi-fizikai munkába fogni. Ideális esetben mindig elegendő, de nem túlzott kihívás előtt áll a ló. Sem a tétlenség (pl. korai nyugdíjazás), sem a túlhajszolás nem tesz jót neki.

Nagyon rosszul viseli a korlátozásokat: akár szellemileg, akár fizikailag. Már önmagában a korlátok képesek őt mentálisan és fizikailag megbetegíteni. A FÉM típusú lovasnak ezért ügyelnie kell arra, hogy ne béklyózza meg lova kreativitását merev és rugalmatlan elképzeléseivel, esetleg durva fémeszközökkel.

Kiképzése és a vele való munka során jó, ha lehetősége van a lónak néha szabadon mozogni. Ezért hasznos, ha a szigorú edzőmunkát esetenként megszakítják egy-egy szabadabb jellegű feladattal, például földi munkával.

A túlzásba vitt szellemi és/vagy fizikai megerőltetés előbb-utóbb biztosan megbosszulja magát. A frusztrációtól a ló energetikailag kibillen egyensúlyából, ami általában a legnagyobb stressz közepette sújt le.

Mivel gyűlöli a bezártságot, mérlegelni kell, hogy legalább egy kifutója legyen. Nem kimondottan szociális a többi lóval (és emberrel sem), így a saját karám jobb, mint a közvetlen ló-társaság, ugyanakkor jó, ha rálát a többiekre.

FÖLD típusú lovasnak nem ajánlott, mert az gondoskodó odafordulása révén a domináns, rangsor első FA típusú ló szemében gyengének tűnik, és az állat lovasát/gazdáját dominálja. Ez és antiszociális beállítottsága eléggé frusztráló érzés egy olyan FA típusú embernek, aki számára fontos az érzelmi kötődés és a törődés.

FA TÍPUSÚ LÓ

Fizikai jellemzők

izmos, rugalmas, erős, hajlékony

Egyensúlyban lévő Fa-típus

kedves, jó összpontosító képesség, éber, gyors gondolkodás-gyors cselekvés, független személyiség, erős bizonyítási vágy, öntudatos, magabiztos, energikus, bátor, erős, jó fizikai és szellemi állóképesség, tanulékony, ruganyos mozgás

Energetikailag többletben lévő Fa-típus

feszült, türelmetlen, uralkodó, domináns, vakmerő, agresszív, erőszakos, extra érzékeny a korlátozásra, fogságra, visszafogásra. Testben és lélekben rugalmatlan, merev. Zsíros tapintású szőr, allergiák (légúti, bőr) alakulnak ki.

Energetikailag hiányos Fa-típus

vonakodik előre menni, húzza a lábait a porban, nyugtalan, hiperaktív vagy depressziós, járkál a bokszban, karámban. Rebbenékeny (látászavar miatt), ideges, feszült, letargikus, fásult.

Számára javasolt lovas típus

FÉM (a FÉM a FÁT szabályozza), születési év utolsó számjegye 0 vagy 1

Számára kevésbé javasolt lovas típus

FÖLD (a FA a FÖLDET szabályozza), születési év utolsó számjegye 8 vagy 9

Véleményeket, ellenvéleményeket a loherba@dzsar.hu címre várok bárkitől, akit foglalkoztat ez a téma, és szeretné velem megosztani a tapasztalatait, meglátásait.